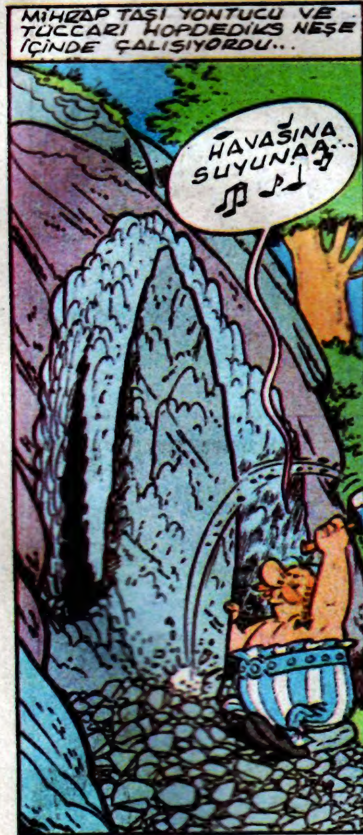
Tercüman'ın İLAVESİ'dir

Asteriks

ALTIN ORAK

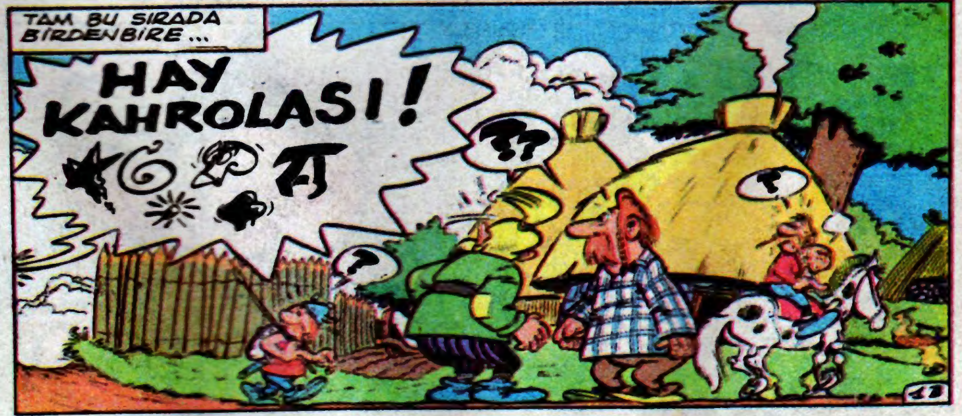

16 Eylül Cumartesi ALBÜM 12/A

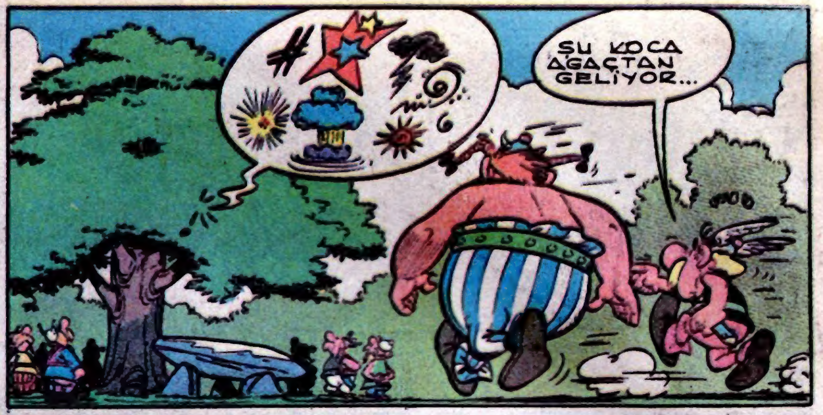

YÜZÜMÜZ NEDEN KIZARIR?

Zor durumlarda hemen yüzümüzün kızardığını hissederiz. Bunun sebebi, derideki minik kan damarları olan kılcal damarların aniden kanla dolmasıdır. Kılcal damarlarda iki çeşit sinir bulunur. Damar genişleten sinirler, kan damarlarının kanla dolarak şişmesine sebep olur. Bir de damarı daraltan sinirler vardır. Bunlar da damarları daraltarak yüzün solmasına sebep olurlar.

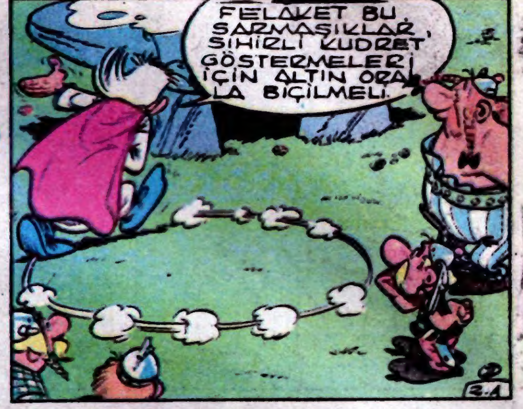

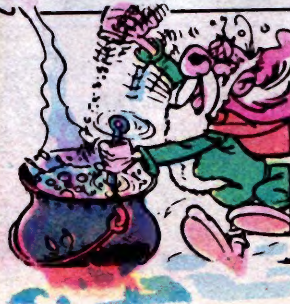

FİLOZOF TAŞI NEDİR?

Eski çağların kimyası alaşımı (simya) ile uğraşanların başlıca amacı değersiz madenleri altına, gümüşe çevirmek ve insanları ölümsüzleştirecek bir ilaç bulmaktı. Alşimistlerin değerli madenleri yapmaya yarayan ana madde olduğuna inandıkları şeyse "filozof taşı"ydı. Bu taşı yapmak için çeşitli formüller hazırlayan ve yapımında tuz, sülfür ve civa kullanan alşimistler iki amaçlarını

TAYLAND NE MÂNÂYA GELİR?

Tayland, Güneydoğu Asya'da bir devlettir. Ülkenin Tay dilindeki resmî adı olan "Muang Tay", "özgürlük diyarı" mânâsına gelir. Ülkenin diğer adı "Siyam"'dır. Güzel Siyam kedileri adını bu ül-

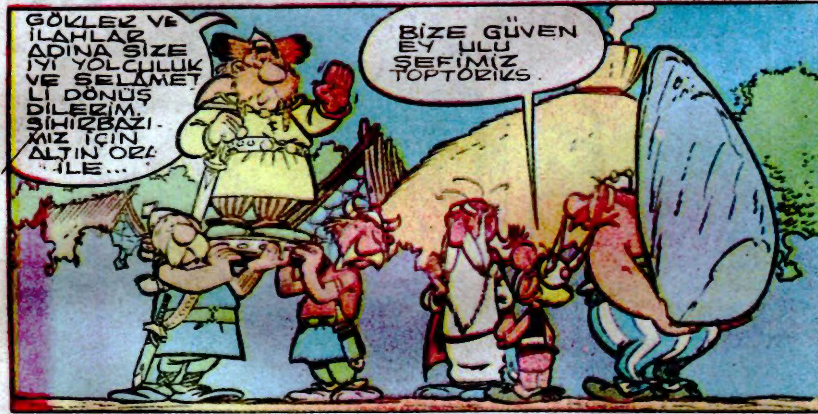

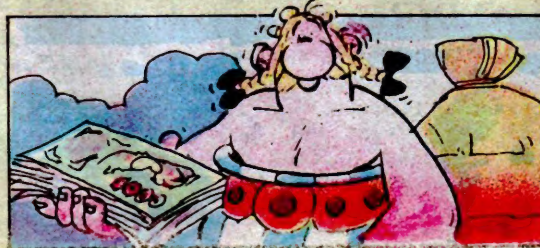

KÂĞIT PARA NASIL ORTAYA ÇIKMIŞTIR?

Günümüzde yaygın olarak kullanılan kâğıt para, 1600'lü yıllarda İngiltere'de başlayan bir alışkanlık sonucu ortaya çıkmıştır. O zamanlar

pek çok insan altınlarını ve diğer değerli eşyalarını kuyumcuların kasalarında saklıyorlardı. Kuyumcular da kasalarında bulunan bu menkul mallar karşılığında makbuzlar veriyorlardı. Menkul sahipleri daha sonraları bu makbuzları para olarak kullanmaya başladılar.

SÖKÜLÜN O ALTINLARI!

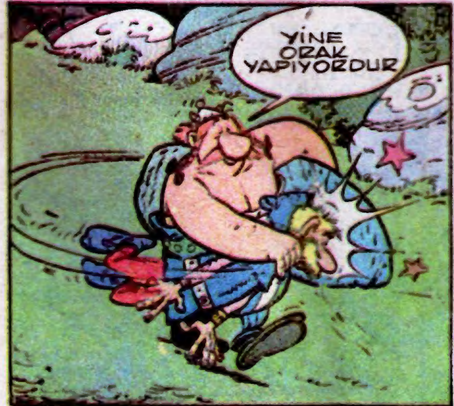
HAYDUTLAR BUNLAR MI?

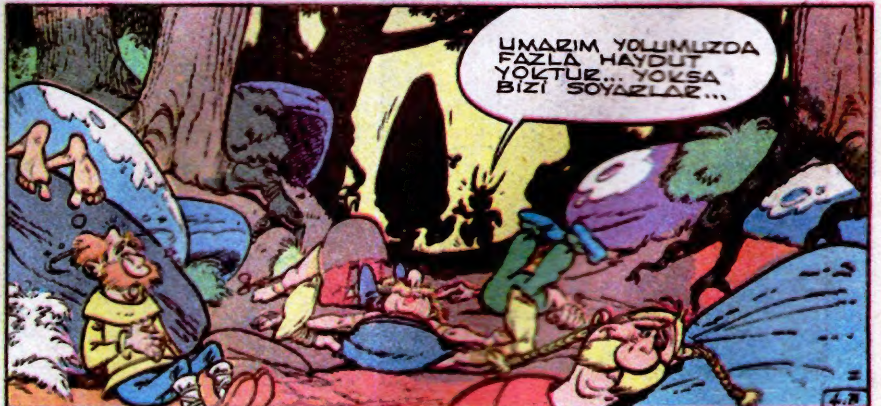
EVET. HER HALDE

YILAN YILANI SOKAR MI?

Soğuk hayvanlar olarak tanınan yılanlar insanlar tarafından pek sevilmezler. Çok nadir olmakla birlikte yılanları güzel ve sevimli bulanlar da yok değildir. Yüzlerce çeşidi olan bu hayvanların özellikle zehirlilerinin insanlar için tehlikesi büyüktür. Ancak kendi zehirlerine karşı bağışıklıkları vardır. Ayrıca yılanların diğer bütün yılanların zehirlerine karşı da bağışıklıkları vardır. Bu yüzden yılan yılanı sokmaz. Soksa da hiçbir zaman diğer canlılardaki gibi zehiri etkilemez.

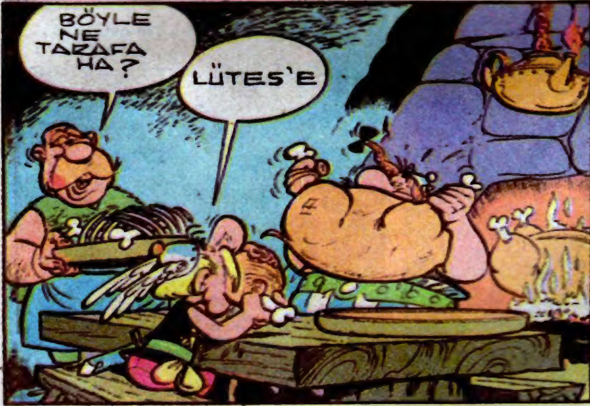

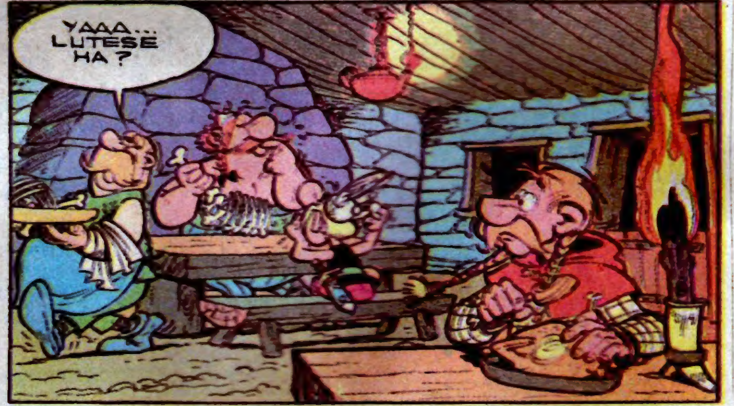

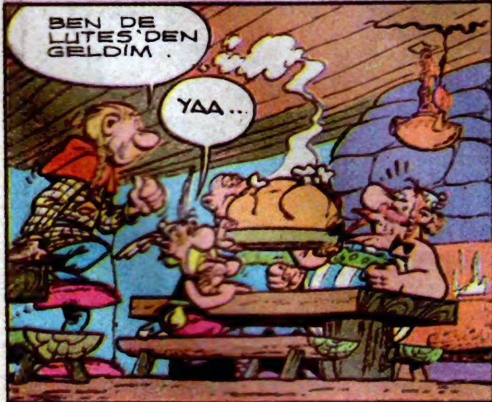

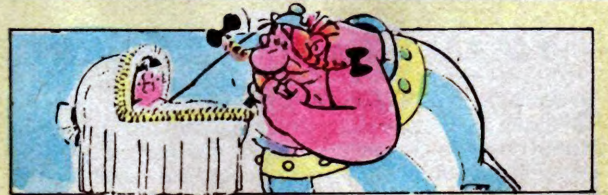

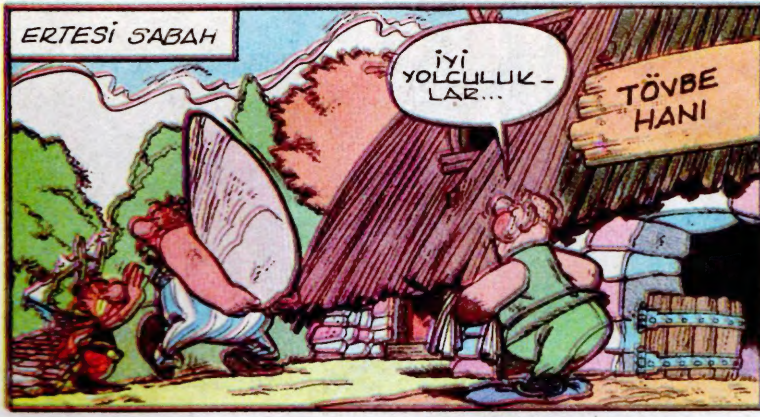

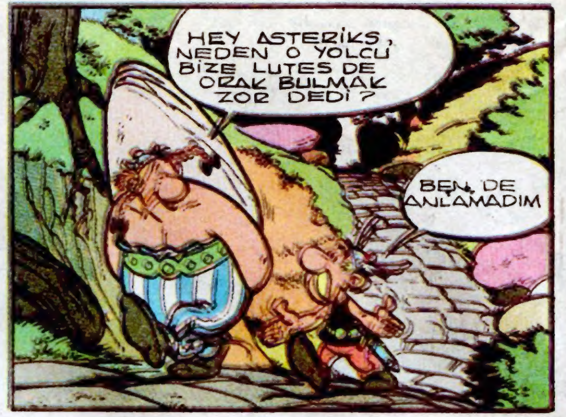

ANNE KARNINDAKİ ÇOCUK SES DUYAR MI?

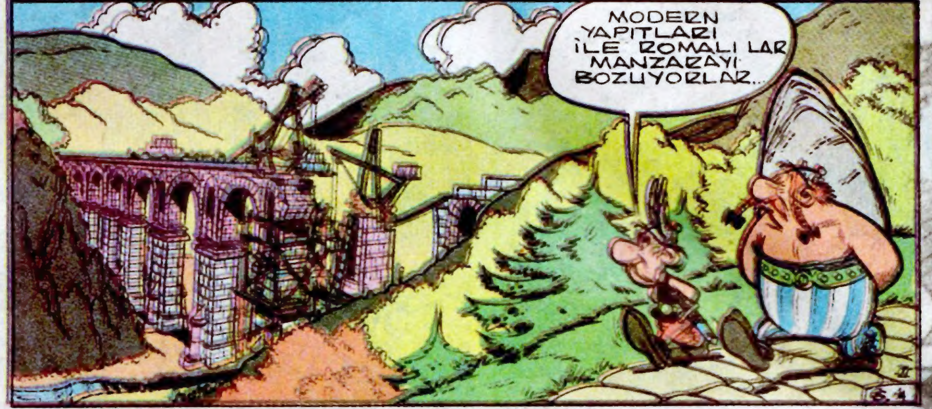
İngiltere'de annesinin karnındaki bir bebek babasının ayak sesleri sayesinde kürtajla alınmaktan kurtulmuş. Çünkü ilk çocukları sağır olan çift, ikinci çocuklarının da aynı sakatlığı taşıyacağından korkarak aldırmaya karar vermişler. Ancak çocuğun kalp atışlarını dinleyen doktor, babanın ayaklarını yere vurmasını istemiş. Çocuk babasının ayak seslerine tepki gösterince sağır olmadığı anlaşılmış ve kürtajdan vazgeçilmiş.

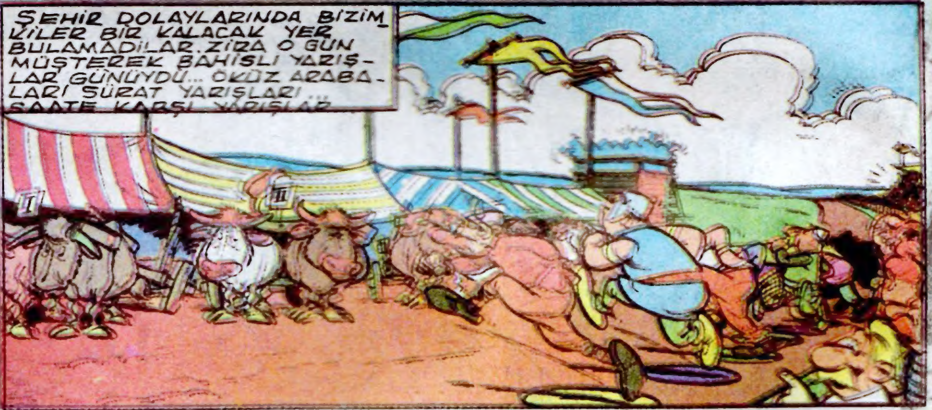

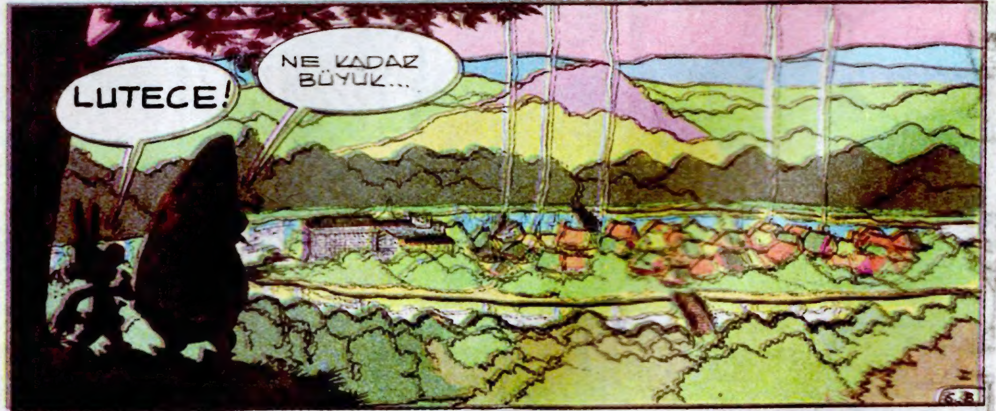

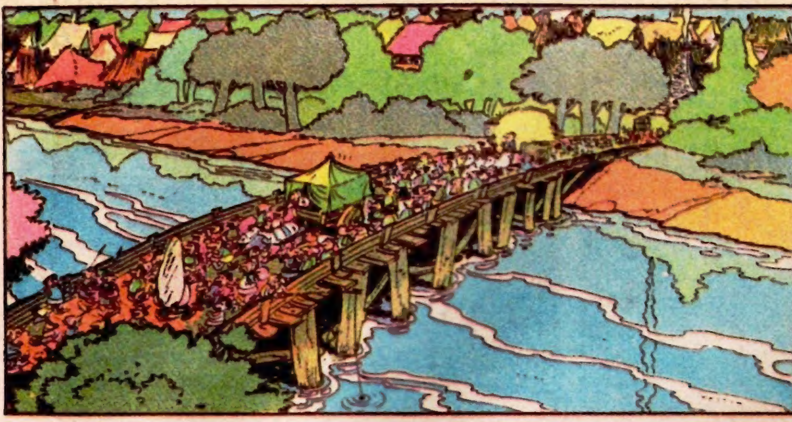

EJDERHALAR GERÇEKTEN VAR MIYDI?

Ejderhalar, özellikle de 7 başlı olanları , masallarda sık sık anlatılan efsanevî yaratıklardır. Fakat Moskova'da bulunan Paleontoloji Enstitüsü'nden David Unwin'e göre, ejderhalar, milyonlarca yıl önce dünyamızda yaşıyorlardı. Unwin, ejderhaların bundan 140 milyon yıl önce gökyüzünde yaşayan, kanat genişlikleri yaklaşık 40 cm. olan uçan dinazorlar olduğunu söylüyor.

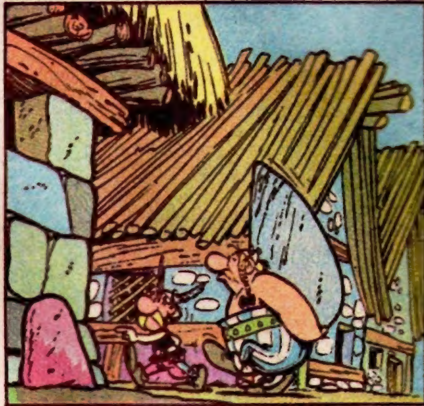

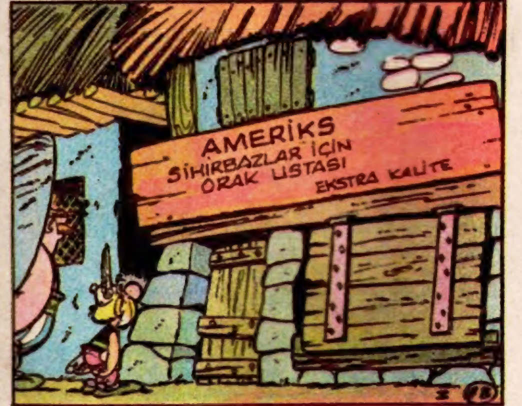

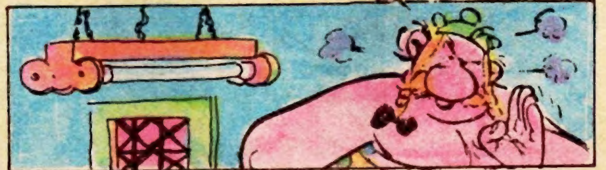

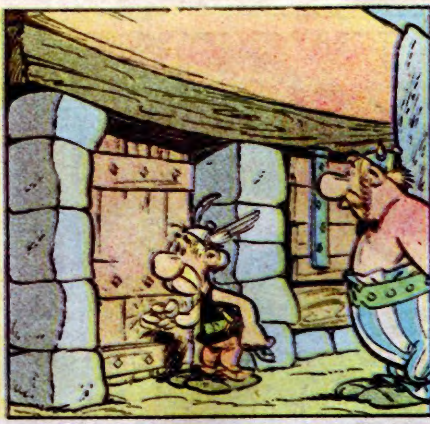

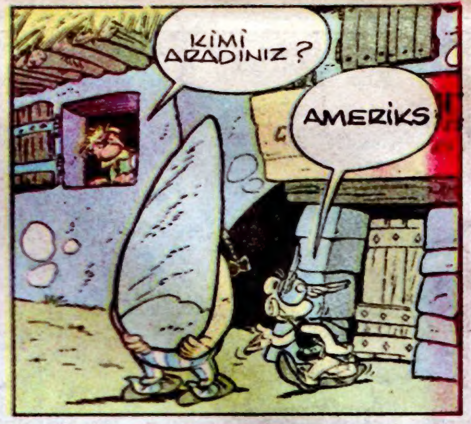
FLÜORESAN LAMBALAR NEDEN BAŞI AĞRITIR?

Daha az enerji harcayarak daha fazla ve gün ışığına yakın ışık verme özelliklerinden dolayı tercih edilen flüoresan lambalar, çift olarak kullanılmalıdır. Çünkü alternatif akımın frekansına uygun olarak saniyede 50 defa yanıp sönen flüoresanların gözün farkedemediği bu titreşimleri baş ağrısına yolaçar. Eğer iki flüoresan lamba birlikte kullanılırsa ve biri sönerken öteki yanacak biçimde bağlanırsa bu durum önlenir.

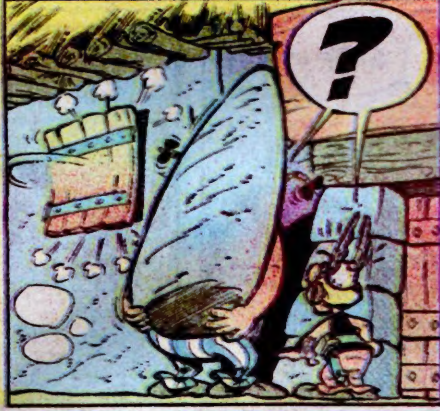

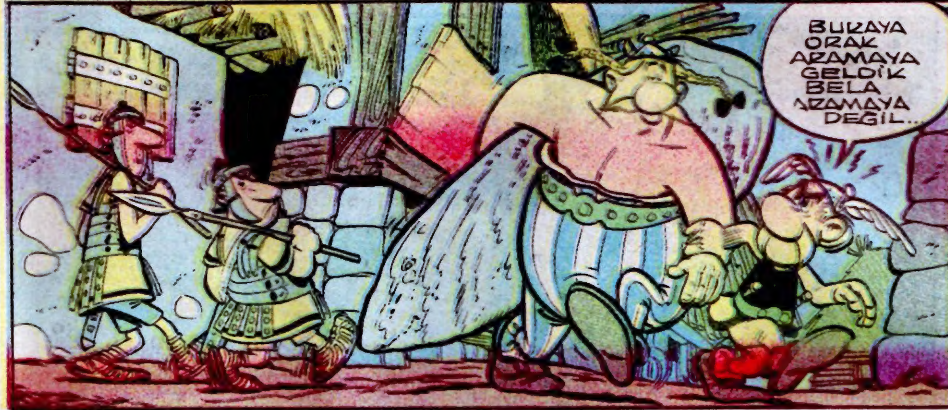

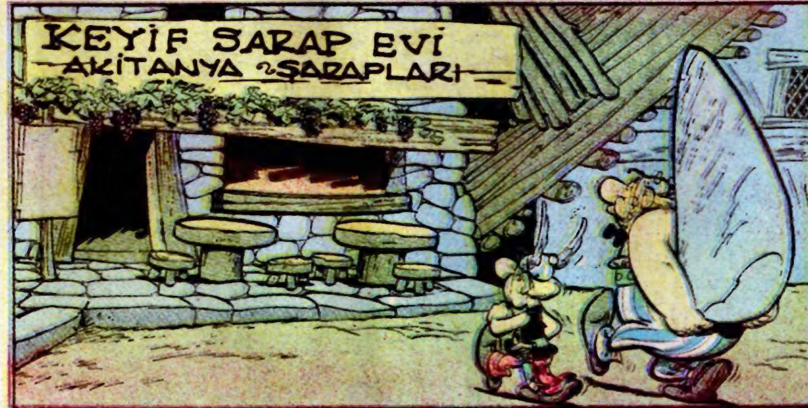

DÜĞME NE ZAMANDIR KULLANILIYOR?

Yapılan araştırmalar sonucu Hindistan'da, İndus Vadisi'nde sedef kabuklardan yontulmuş ve üzerine iki delik açılmış nazarlıklar bulunmuştur. Bunların dünyanın ilk düğmeleri olduğu sanılmaktadır. Böyle kabul edilirse düğmenin geçmişi M.Ö. 3000 yılına kadar uzanır. Bundan 1000 yıl sonra İskoçya'da siyah kehribardan düğmeler yapılmıştır. Bundan sonra düğme Ortaçağ'da estetik bir öğe, daha sonra da işe yarar bir araç olarak görülür.

DİNAZOR MEZARLIĞI OLUR MU?

[illegible] Natural Histo[illegible]

şık 2 kilometrekarelik bir alanda bulunan 20 büyük oto-

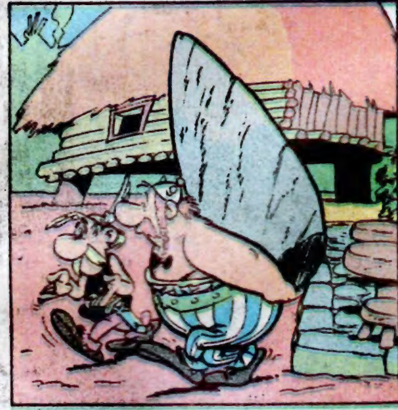

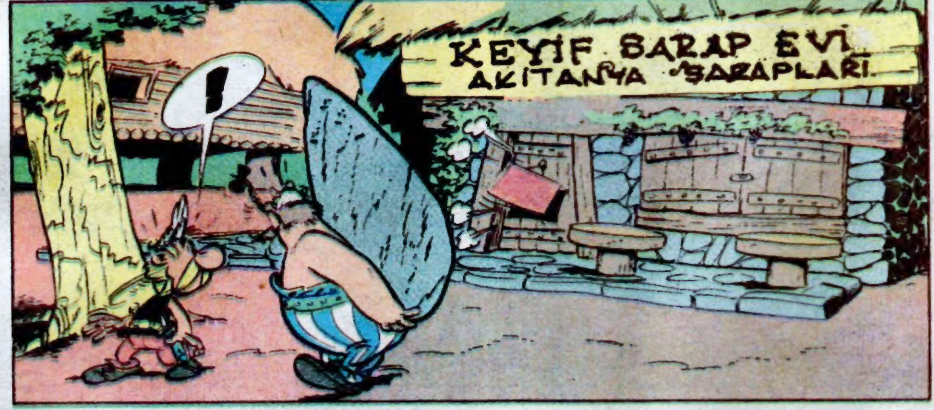

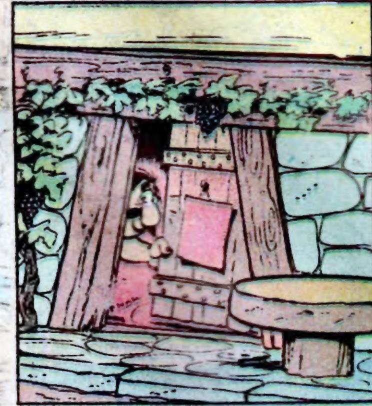

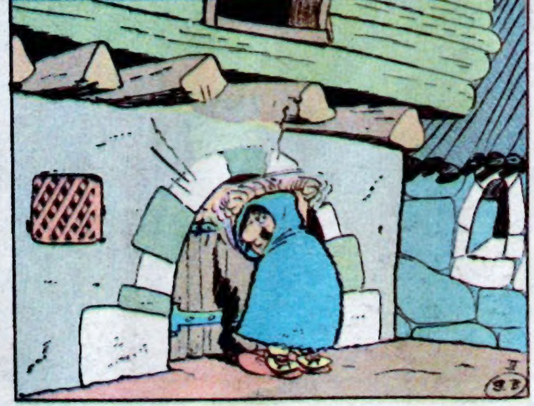

bur dinazorun 120 milyon yıl önce seller tarafından bu bölgeye sürüklendikleri sanılıyor. Mezarlığın yakınlarında etobur dinazor dişlerinin bulunması da, cesetlerinin bu etobur dinazorlar tarafından yendiği ihtimalini kuvvetlendiriyor. Daha önce sadece Kuzey Amerika ve Çin'de bulunan dinazorlar, bodur ve kısa kuyruklu "brontozor"ları andırıyordu. Kingston Polyise. Nijer'de yaptığı keşifte, şu anda fosili hâlâ Madagaskar yakınlarındaki sularda bulunan ve tatlı sularda yaşayan "Ceolacanth"lara ait 120 milyon yıllık kafatasları bulmuştu.

DENİZ YOSUNUNDAN TENTÜRDİYOT YAPILIR MI?

Kahve renkli kaba ve büyük bir çeşit deniz yosununun (varek) yakılmasıyla alkalik bir

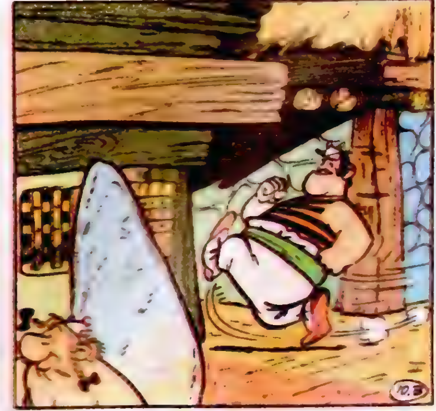

kül elde edilir. Bu külden de tentürdiyot elde edilir. Yosunun yüzde 20'si veya 25'ini potasyum klorit oluşturur. Bu yosun, aynı zamanda tuz, sodyum karbonat, sodyum ve potasyum sülfat, potasyum ve sodyum iyot da ihtiva eder. Kısmen kurutulmuş yosunlar, gübre olarak da kullanılır.

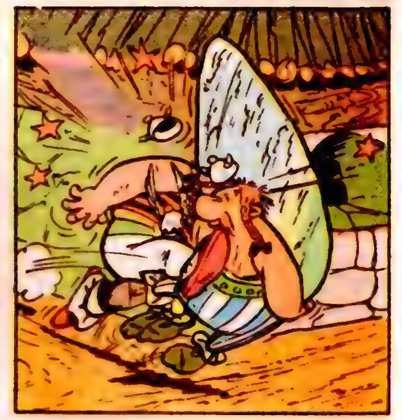

AYIN RENGİ DEĞİŞİR Mİ?

Geceleri gökyüzünde kimi günler altın bir hilal, kimi günler bir altın top olarak izlediğimiz ayı 26 Eylül 1950 tarihinde Avrupalılar masmavi görmüşlerdir. Herkesi şaşkına çeviren bu olayın sebebinin Kanada'da çıkan büyük bir yangın olduğu anlaşılmıştır. 100 bin hektarlık bir alanı kaplayan bu yangın sebebiyle atmosfere saçılan kükürt parçaları ayın mavi görünmesine yol açmıştır.

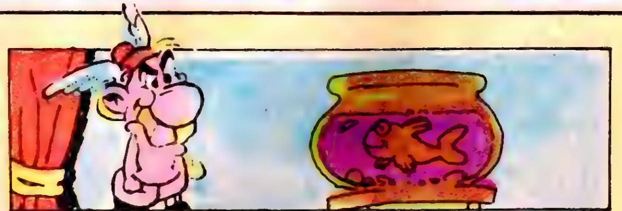

ÇİROZ HANGİ BALIKTIR?

Yumurtaladıktan sonra çok zayıf ve yağsız bir hal alan uskumru balığına "çiroz" denir. Çirozun eti lezzetsiz ve oldukça kurudur. Bu sebeple taze olarak yenmez, kurutulur. Bu işlem için önce fıçılara konarak tuzlanır ve 8 saat bekletilir. Daha sonra da kuyruklarından ikişer ikişer bağlanıp ipe dizilerek bir 8 saat da deniz suyunda tutulur. En son aşamada ise açık havada asılarak kurutulur. Çiroz, ne kadar kısa sürede kurursa, o kadar makbuldür.

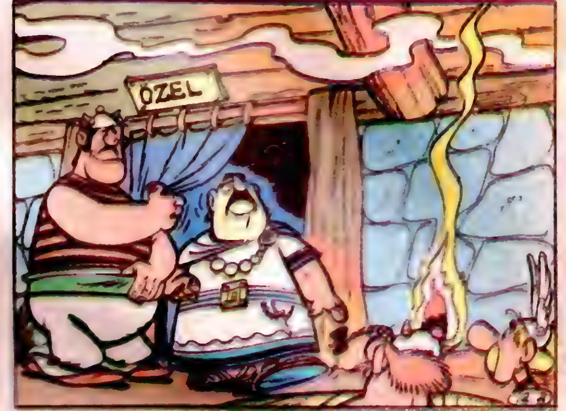

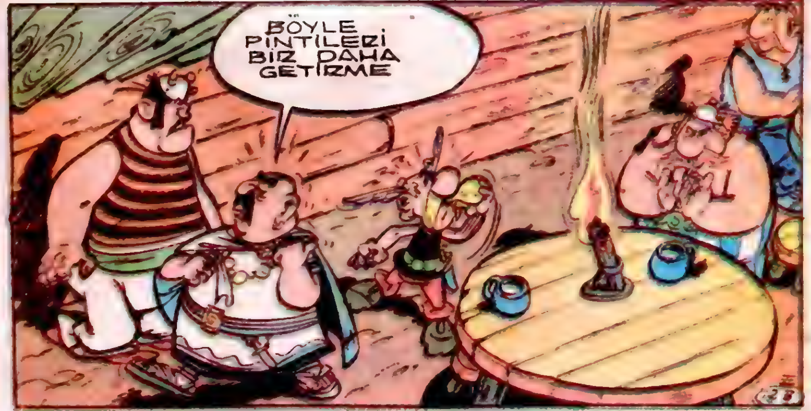

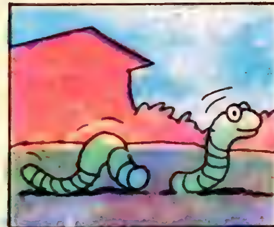

KESİLEN SOLUCAN NASIL HAREKET EDER?

Kıvrıla büküle dolaşan bir solucanı ortadan kesecek olsak her iki parçasının da ayrı ayrı yaşadığı görülür. Çünkü çok basit yapılı bir canlı olan solucanlarda sinir sisteminin merkezi yoktur. Ve bedenin her yanına dağılmış olan sinirler, başlıbaşına birer merkezdir. Bu sebeple solucan ortadan kesildiğinde her iki parçayı da yaşatacak, hareket ettirecek kadar sinir merkezi kalır.

ANESTEZİDEN ÖNCE AMELİYATLAR NASIL YAPILIYORDU?

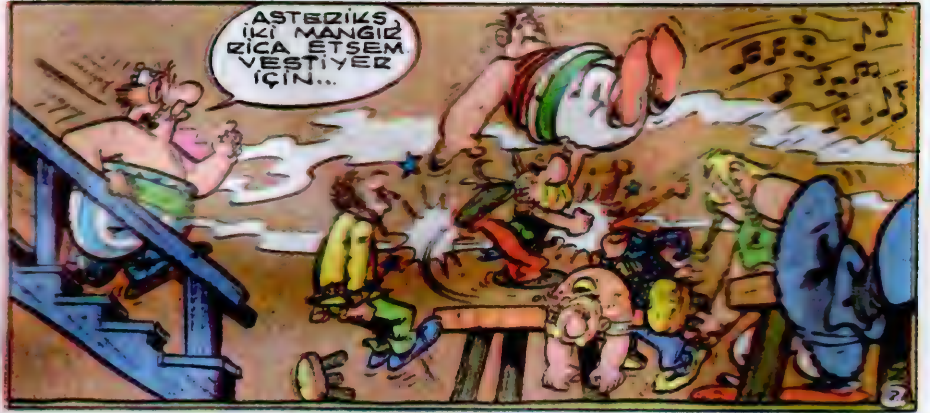
Anestezinin 1842 yılında keşfinden önce ameliyat-

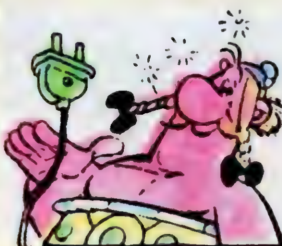

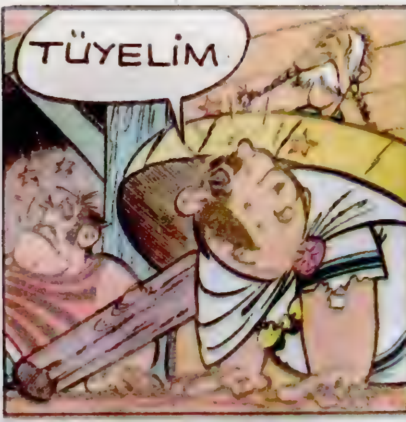

lar çok acı verici oluyordu. Bu sebeple cerrahlar sadece çok kısa süren operasyonları yapabiliyorlardı. Hastaya çok miktarda şarap veya diğer alkollü içkileri vererek acısını dindirmeye çalışıyorlardı. Bazen afyon içeren bileşikler de kullanılıyordu. Fakat bunların etkisi çok kısa süreli oluyordu.

KAÇ VOLT ELEKTRİK İNSANI ÇARPAR?

Elektrik bir iletken olan insan vücudu için çok tehlikelidir. Elektrik taşıyan bir iletkene dokunulduğunda akım vücuttan geçerek toprağa akar. Yapılan araştırmalar 65 volttan yüksek elektrik akımının insan vücudu için tehlikeli olduğunu ortaya koymuştur. Ancak bunda akımın insan vücudunda izlediği yolun önemi büyüktür. Mesela, kalp elektrik akımına en dayanıksız organdır.

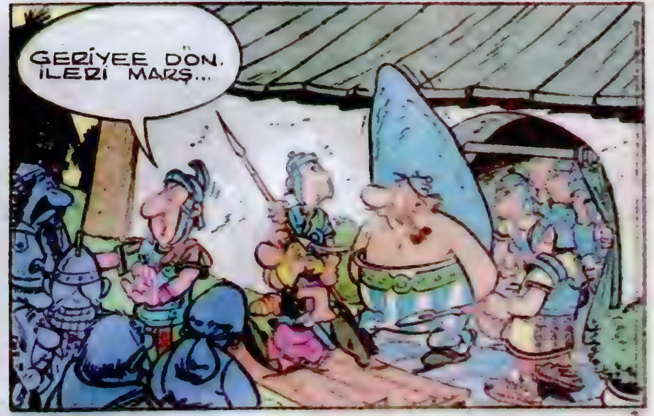

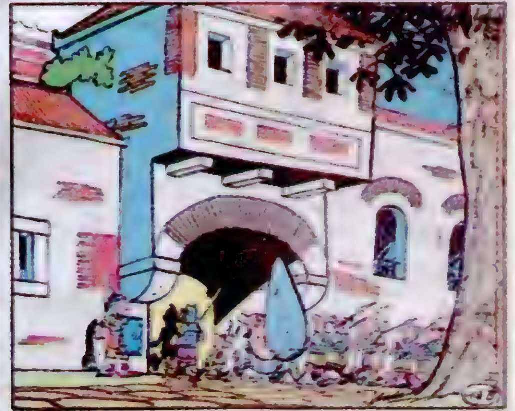

YAYGIN MİNERALLERİN SERTİ HANGİSİDİR?

Kuartz birçok kayada yaygın olarak bulunan bir mineraldir. Kolaylıkla tanınabilir. Görünüşü kırak cam parçalarına benzer. Aynı zamanda mika ve mermerin birlikte bulunduğu kumtaşındaki küçük taneciklerde de bulunur. Kuartz bilinen minerallerin en sertidir. Sadece topaz, elmas ve korindon (Zımpara taşı) gibi nadir mineraller kuartzdan daha serttir. Kuartz aynı zamanda nemli ortamlardan veya sudan etkilenmez.

BATAKLIK İNSANI NEDEN YUTAR?

Bataklık çok ince kumların oluşturduğu derin kütleye verilen addır. Genellikle akıntıların tabanında ve kumsallarda meydana gelir. Bataklık kumu kuruduğunda toz gibi görünür. Kum tanecikleri ya yuvarlaktır ya da sivri

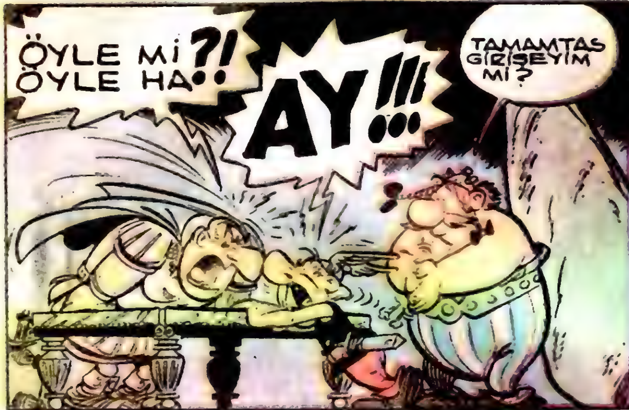

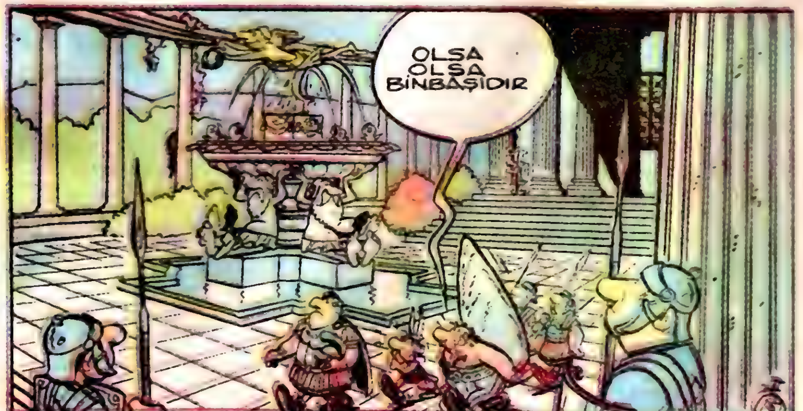

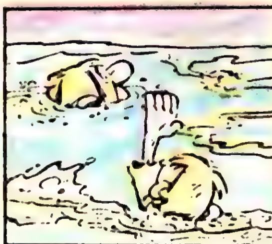

uçludur. Su, kumların üzerine geldiğinde tanecikler birbirinden ayrılıp şişerler. Kum, dayanıklılığını kaybeder ve ağır kütleleri taşıyamayacak hale gelir. Bu yüzden de bataklıklara yanlışlıkla giren pek çok insan hayatını kaybeder. Bataklığa düşen kişi, sakin olmalıdır. Vücuduyla doğru açılar meydana getirmesi için kollarını açarak sırtüstü yatmalıdır. Bu durumda batmadan durabilir. Sonra yavaş yavaş bataklıktan sert toprağa doğru sürünmelidir. Bataklık alanlarda inşaat yapmak özel malzemeler gerektirir.

BALIKLAR İÇİN KURULAN TUZAĞA NE NEDİR?

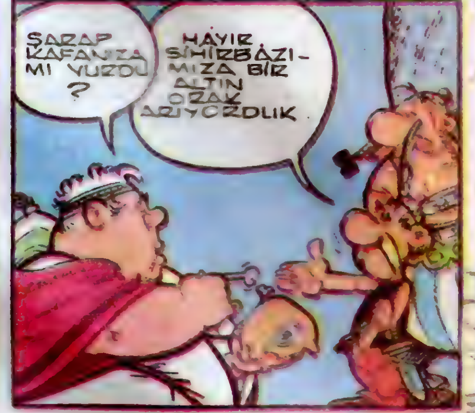
Denizlerde ve nehirlerde ağdan yapılmış büyük, sabit tuzaklara "dalyan" denir. Ya-

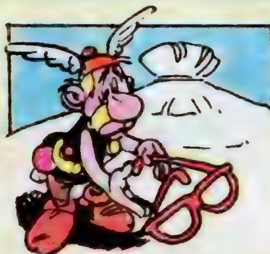

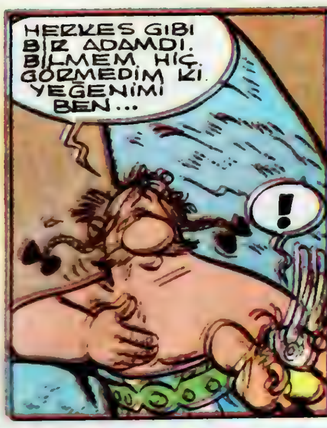
kalanacak balığa ve kurulduğu suya göre sira, çekme, çit, kurtağzı gibi pek çok çeşidi olan dalyanlar, suyun dibine çakılmış kazıklara ağ tutturularak yapılır. Her dalyanda balıkların geçeceği bir açıklık vardır. Balıklar dolduktan sonra bu kısmın kapatılmasıyla balıklar yakalanmış olur.

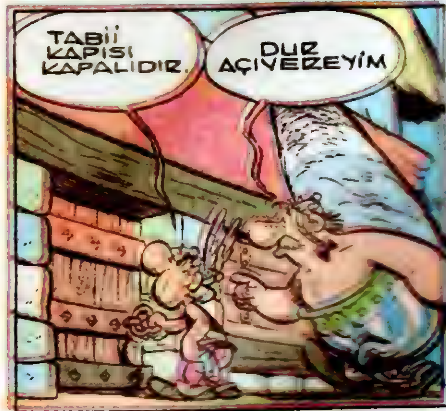
GÖZLÜĞÜ İLK DEFA KİMLER KULLANMIŞTIR?

Gözlerdeki görme kusurlarını düzeltmek ya da gözü güneş vs. gibi kuvvetli ışınlardan korumak için kullandığımız gözlükleri ilk kullananların Çinliler olduğu söylenmektedir. M.Ö. 500 yıllarına ait olan gözlük camları, kuvarstan yapılmıştı. Daha sonraları ise cam mercekler kullanılmaya başlanmıştır. Gözlükçülük özellikle 16. yüzyılda çok gelişmiştir.

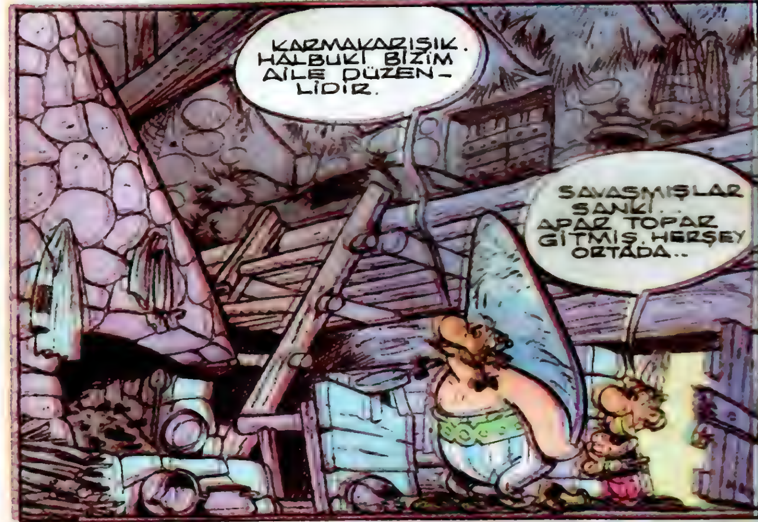

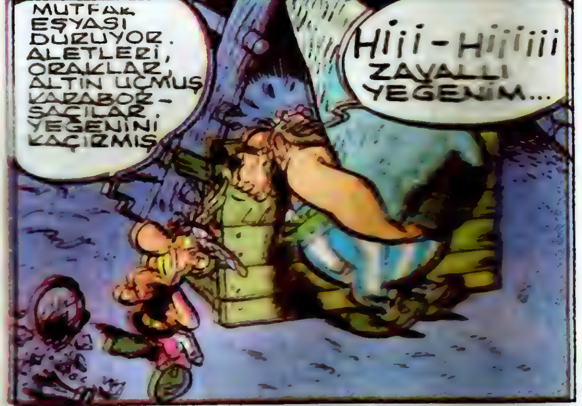

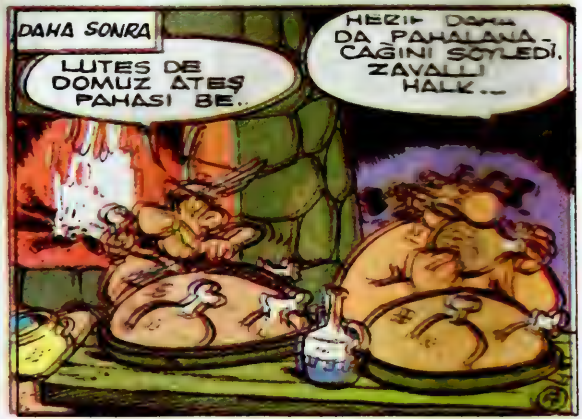

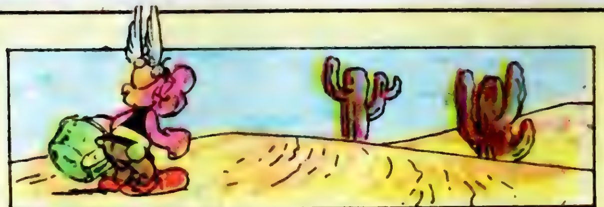

DÜNYANIN NE KADARI ÇÖLLERLE KAPLIDIR

Hayvan ve bitki türlerinin pek çoğunun yaşayamadığı kurak araziler olan çöller, karaların % 20'sini kaplar. Genelde yağış olmayan bu bölgelerde arazinin çölleşmesine, şiddetli sıcaklar kadar Sibirya'daki gibi şiddetli soğuklar da sebep olabilir. Dünyanın en büyük çöl bölgesi Afrika'dan başlayıp Asya'ya kadar uzanır. Afrika'daki Büyük Sahra, Arap Yarımadası'nda "Arabistan Çölü", Asya'da "Taklamakan Çölü" adını alır.

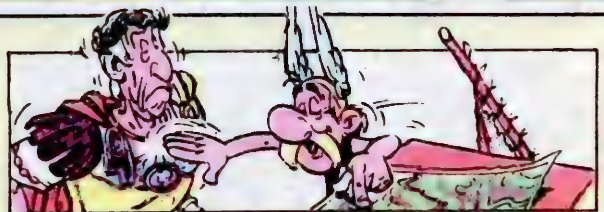

GÜLMEK BİR REFLEKS MİDİR?

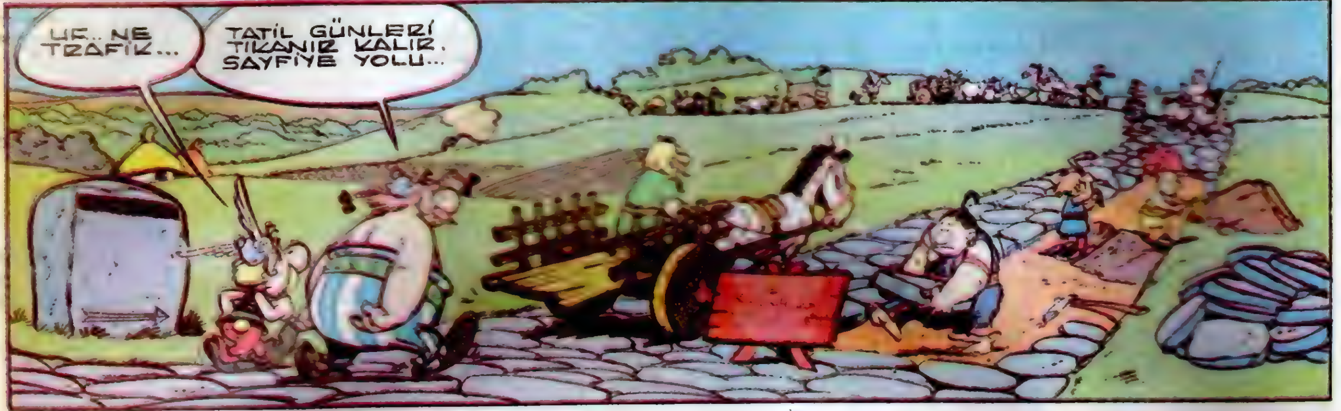
Gülmek bir reflekstir. Belli bir etkilenmenin bilinen bir tepkiyi doğurmasına "refleks" adı verilir. Gülme, yüzdeki 15 kasın birbiriyle uyumlu bir biçimde gerilmesi sonucu oluşur. Ağız kenarları geri çekilir ve az da olsa yukarı kalkar. Üst dudak gerilir ve dişlerimiz ortaya çıkar. Ağzın iki yanında burun kanatlarından başlayan derin çizgiler belirir. Gözaltı buruşur ve gözler daha da aydınlanır. Nefes sıklaşır. Üst dudağı kaldıran kasa elektrik verilmesi sonucu da gülme olayı meydana gelmektedir. Bu, gülmenin refleks olduğunun delilidir.

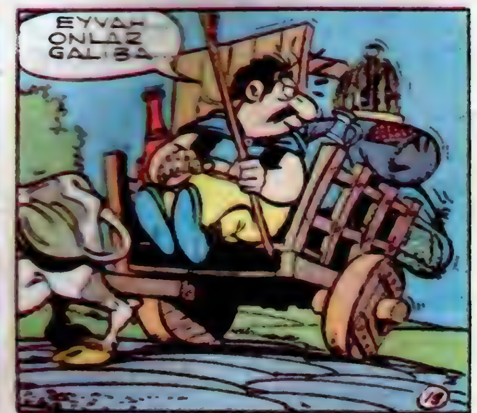

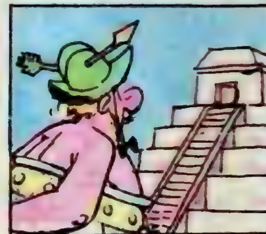

ORMAN TAŞLAŞIR MI?

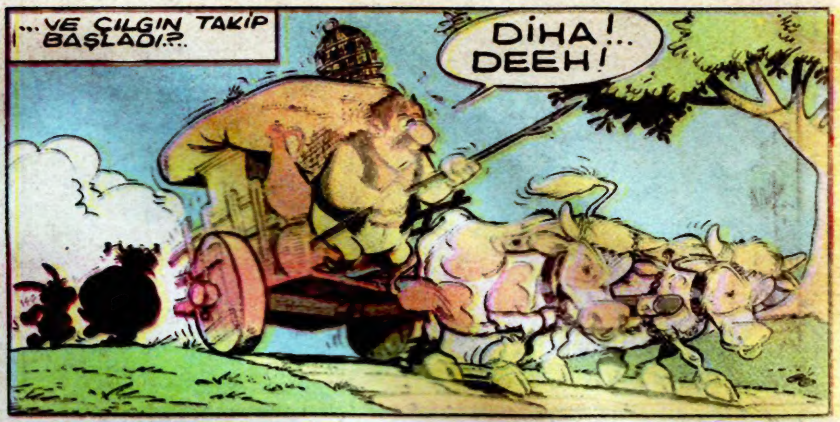
Dünyada çağlar önce çamur, kum veya volkanik küllerin içerisine gömülmüş ve taşa dönüşmüş ağaç gövdelerinden oluşan ormanlar bulunmaktadır. Bu olayın sebebi, çamur ve kumda gömülü olan ağaç kütüklerinin içerisine su sızmasıdır. Su, çürüyen ağacın boş hücrelerini, gövde sert bir yapıya bürünene kadar mineral maddesiyle doldurur. Bu taş mikroskop altında incelendiğinde orijinal ağaç yapısının bütün özelliklerini taşıdığı görülür.

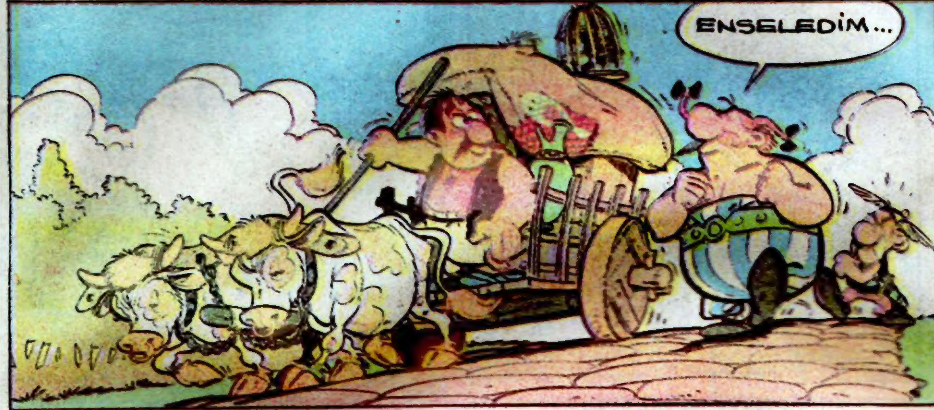

İNKA KIZILDERİLİLERİ KİMLERDİR?

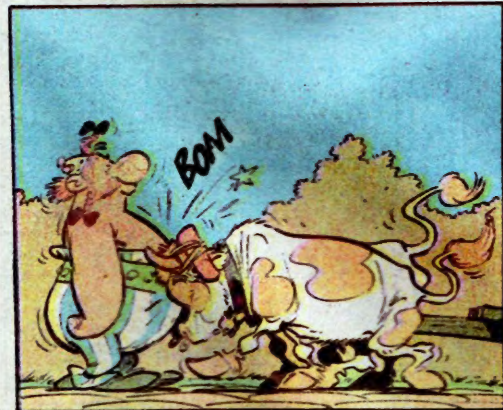
İnka kızılderilileri, beyazlar gelmeden önce Güney Amerika'da bugünkü Peru'da bir imparatorluk kurmuşlardı. İyi düzenlenmiş orduları, geliş-

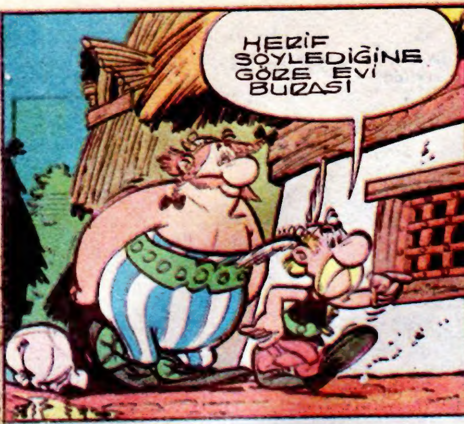

mış haberleşmeleri; güçlü siyasi ve sosyal sistemleriyle, gelişmiş bir uygarlığa sahiptiler. İspanyol birlikleri yıllarca süren savaştan sonra 1500 yıllarında ülkeyi fethettiler. Yenmelerinin sebebi, ateşli silahlara, atlara ve çelik zırhlara sahip olmalarıydı.

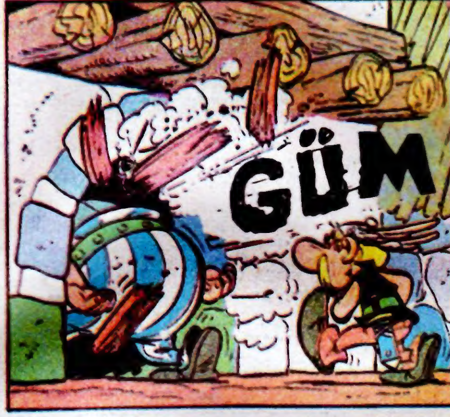
KARINCALAR İNSANA SALDIRIR MI?

Afrika ile Güney ve Orta Amerika'da yaşayan bir çeşit karınca hayvanlara, kimi zaman da insanlara saldırır Yuvası olmayan ve sürekli av peşinde koşan, ancak kör ve son derece yırtıcı olan bu hayvanlar, saldırdıkları küçük büyük her türlü canlıyı yerler. Kimi zaman köylere saldırarak, insanların evlerini terketmelerine sebep olan ve "ordu karıncalar" adı verilen bu canavarları korkutan tek şey ateştir

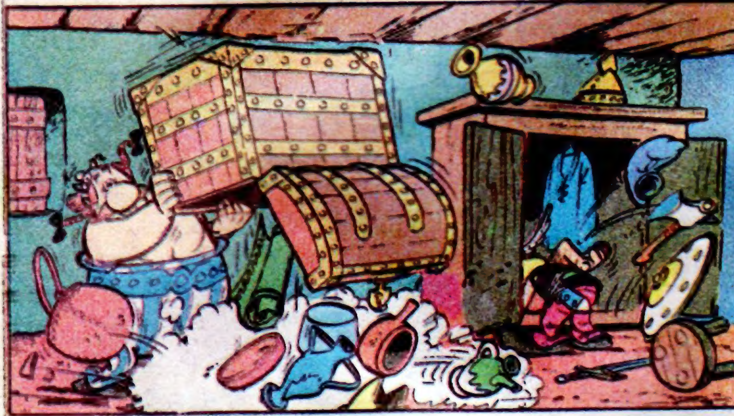

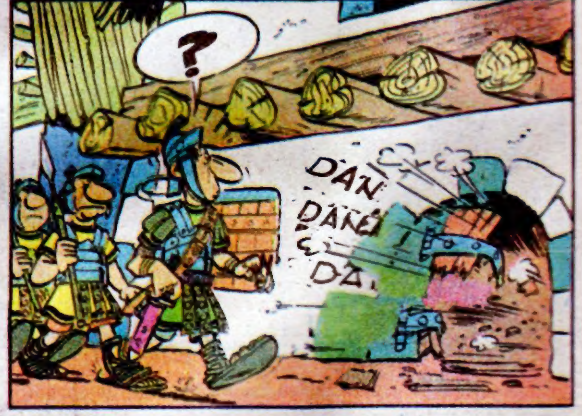

Bu macerânın tamamı yarınki ASTERİKS albümünde. Almayı unutmayın!

ALTININ AYARI NEYE BAĞLIDIR?

Topraktan çıkarıldıktan sonra çeşitli işlemlerden geçi-

bu ayarda çok yumuşak olduğu için işlenemez. Süs eşyası yapılacak altın, bakır ve gümüşle karıştırılır. Ancak bu defa da ayarı düşer. İçinde dörtte bir bakır, biraz da gümüş bulunan altın 18 ayardır. İçindeki karışımın oranına gö-

İCADIN ADI

ÇIRAAK!.. NERDE KALDI ŞU ÇÖPLER HA!.. ÇABUK OL..

İŞTE BURDALAR!. HEPSİ İSTEDİĞİN GİBİ TAMAM USTACIM...

KAN MI?. DERHAL O KANI DURDURACAKSIN... EVİ PİS KANINLA KİRLETME!.. TEMİZLEMEK BANA DÜŞÜYOR!. YETER BEE!..

BEN DEHAMI BU İŞE ADARKEN SEN DE KUTUYU YAPIŞTIR HEMEN...

HEMEN OLMAZ USTACIIM... BİRAZCIK SONRA...

MUCİT MACİT

İCADIN ADI

